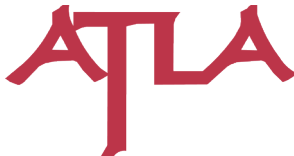

DİNİ ARAŞTIRMALAR

Temmuz - Aralık 2023, Cilt: 26, Sayı: 65

ISSN: 1301-966-X

Tübitak/Ulakbim, TR Dizin tarafından dizinlenmekte olan
Dini Araştırmalar Dergisi, 31.10.2017 tarihinden itibaren
INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL, ERIH PLUS,
PHILPAPERS: Bibliography of Philosophy,
BROWZINE Academic Journal Collections,
CROSSREF, İSAM Articles on Theology Database ile 11.11.2018
tarihinden itibaren ATLA Religion Uluslararası
indeksleri tarafından da dizinlenmektedir.

DİNİ ARAŞTIRMALAR

Cilt: 26 Sayı: 65
Temmuz - Aralık
Altı ayda bir çıkar

Yayın Türü

Yaygın ve Süreli

Dizgi

Leyla TAŞKESEN

Baskı

Uzun Dijital Matbaacılık
Zübeyde Hanım Mah. İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48
06070 İskitler / ANKARA
Tel: (0312) 341 36 67

Basım Tarihi

Aralık 2023
ANKARA

Yönetim Yeri

Cihan Sk. No: 37/1 Sıhhiye/ANKARA

İletişim

Fatma ÇAPCIOĞLU
Adres: A.Ü. İlahiyat Fakültesi Beşevler/ Ankara
E posta: diniarastirmalar98@gmail.com
Web: dergipark.gov.tr/da

Banka Hesap Bilgileri

Dini Araştırmalar Dergisi adına
Şahin KIZILABDULLAH
İş Bankası
TR870006400000142052207023

DİNİ ARAŞTIRMALAR

Hakemli Bilimsel Dergi

Altı ayda bir çıkar.

İmtiyaz Sahibi

Motif Yayıncılık Rek. Paz. ve Tic. Ltd. Şti. adına
Oğuzhan KUZUCU

Editör

Prof. Dr. Cemal TOSUN

Editörler Kurulu

Prof. Dr. Recai DOĞAN/Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi, Din Bilimleri Bölümü, Kırgızistan,
Prof. Dr. Ahmet Hikmet EROĞLU/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi ABD, Ankara, Türkiye,
Prof. Dr. Abdulkadir DÜNDAR/ Bozok Üniv. İlahiyat Fak. Yozgat, Türkiye, Prof. Dr. Kamil ÇAKIN/
Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Hadis ABD, Ankara, Türkiye, Prof. Dr. Ş. Şule ERÇETİN/Hacettepe Üniv.,
Eğitim Fak., Eğitim Yönetimi ABD, Ankara, Türkiye, Prof. Dr. Yıldız KIZILABDULLAH/Ankara Üniv.,
İlahiyat Fak., Din Eğitimi ABD, Ankara, Türkiye, Prof. Dr. Tuğrul YÜRÜK/Çukurova Üniv., İlahiyat
Fak., Din Eğitimi ABD, Adana, Türkiye, Prof. Dr. Ali ÇETİN/Kırıkkale Üniv. İslami İlimler Fak. Mantık
Bilim Dalı, Kırıkkale, Türkiye, Doç. Dr. Halide ASLAN/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., İslam Tarihi ve
Sanatları Bölümü, Ankara, Türkiye, Doç. Dr. Rabiye ÇETİN/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Kelam ABD,
Ankara, Türkiye, Doç. Dr. Cemil KUTLUTÜRK/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi ABD, Ankara,
Türkiye, Doç. Dr. Şahin KIZILABDULLAH/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi ABD, Ankara,
Türkiye, Doç. Dr. Hüsamettin KARATAŞ/Fırat Üniv., İlahiyat Fak., Dinler Tarihi ABD, Elazığ, Türkiye,
Doç. Dr. Fatma ÇAPCIOĞLU/Ankara Üniv., İlahiyat Fak., Din Eğitimi ABD, Ankara, Türkiye, Dr. Carrie
York AL-KARAM/University of Iowa, Department of International Studies, Department of Religious
Studies, Iowa, US, Dr. Öğr. Üyesi Hatice Merve ÇALIŞKAN BAŞER/Katip Çelebi Üniversitesi İlahiyat
Fak. Tefsir ABD, İzmir, Türkiye, Dr. Öğr. Üyesi Vahdeddin ŞİMŞEK/Kırıkkale Üniv., İslami İlimler
Fak., Din Eğitimi, Kırıkkale, Türkiye, Dr. Öğr. Üyesi, Recep ERKMEN/ Erzincan Binali Yıldırım Üniv.
İlahiyat Fak. Erzincan, Türkiye, Öğr. Gör. Adem ÇETİN, Ankara Üniv. İlahiyat Fak. Türk İslam Sanatları
Tarihi ABD, Ankara, Türkiye, Ar.Gör. Cihat EKİZ, Ankara Üniv. İlahiyat Fak. Türk İslam Edebiyatı ABD,
Ankara, Türkiye.

Yazı İşleri Müdürü

Kaya KUZUCU

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Abdurrahman Küçük (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Ahmet İnam (ODTÜ), Prof. Dr. Ahmet
Nedim Serinsu (Emekli Öğr. Üyesi), Prof. Dr. Ali İsmail Güngör (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Ali Rafet
Özkan (Kastamonu Üniv.), Prof. Dr. Asım Yapıcı (ASB Üniv.), Prof. Dr. Baki Adam (Ankara Üniv.),
Prof. Dr. Durmuş Arık (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Hüsnü Ezber Bodur (Emekli Öğr. Üyesi), Prof. Dr.
İhsan Çapcıoğlu (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Kazım Sarıkavak (Emekli Öğr. Üyesi), Prof. Dr. Kemal
Polat (Manas Üniv.), Prof. Dr. Mehmet Katar (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Mehmet Özdemir (Ankara
Üniv.), Prof. Dr. Mustafa Erdem (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Niyazi Akyüz (Ankara Üniv.), Prof. Dr.
Niyazi Usta (19 Mayıs Üniv.), Prof. Dr. Ömer Faruk Harman (İbn Haldun Üniv.), Prof. Dr. Ramazan
Buyrukçu (Süleyman Demirel Üniv.), Prof. Dr. Ramazan Uçar (Süleyman Demirel Üniv.), Prof. Dr. Sönmez
Kutlu (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Talat Sakallı (Süleyman Demirel Üniv.), Prof. Dr. Yunus Apaydın (Erciyes
Üniv.), Prof. Dr. İbrahim Maraş (Ankara Üniv.), Prof. Dr. Yahya Michot "(Hartford Seminary Üniv.), Prof.
Dr. Hans-Georg Babke (Hildesheim Üniv.), Prof. Dr. Ebrahim Moosa (Notre Dome Üniv.), Prof. Dr. Martin
Turner (Ludwig Maximilian Univ.), Prof. Dr. M. Nazif Mohib Shahrani (Indiana Univ.), Prof. Dr. John
Hare (Yale Üniv.), Prof. Dr. John Valk (Emekli Öğr. Üyesi), Prof. Dr. Jules Janssens (Leuven Catholic
Üniv.), Prof. Dr. Frank Grifell (Yale Üniv.), Prof. Dr. Erdal Toprakyaran (Tübingen Üniv.), Doç. Dr. Zuhdija
Hasanović (Sarajevu Üniv.), Prof. Dr. Yusuf Gökalg (Çukurova Üniv.), Prof. Dr. İbrahim Kaplan (Katip
Çelebi Üniv.), Doç. Dr. Cengiz Çuhadar (Kastamonu Üniv.), Dr. Öğr. Üyesi Hakan Coşar (Kastamonu
Üniv.), Doç. Dr. Önder Bilgin (Akdeniz Üniv.), Dr. Öğr. Üyesi Murat Gökalg (Fırat Üniv.)

Editör'den...

Dini Araştırmalar dergisinin 26. Cilt 65. Sayısı ile siz kıymetli okuyucularımızla buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. Bu sayımızda 8 telif makale ve 3 kitap tanıtımı bulunmaktadır. İngilizce kaleme alınan ilk makalemiz, “Measures Taken in Schools Due to Epidemics in the Late Ottoman and Early Republic Period” başlığı ile Halide Aslan’a aittir. Aslan çalışmasında, Osmanlı ve Cumhuriyet arşiv belgelerine dayanarak, doküman analizi yöntemi ile Osmanlıdan Cumhuriyet’e geçiş döneminde salgınlar dolayısıyla eğitimin aksamaması için devletin mekteplerde aldığı tedbirleri ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Selman Yılmaz ve Figen Balamir “Din Değiştirme Fenomeni: Ankara’da Bir Protestan Kilisesi Bağlamında Hristiyanlığa Geçişin Sosyolojik İzdüşümleri” başlıklı makalelerinde, İslam dininden ayrılarak Protestan Hristiyanlığı benimseyen bireylerin dini anlayışlarını şekillendirme biçimlerini incelemektedirler. Özlem Güler Aydın’ın İngilizce kaleme aldığı “A Systematic Review of the Studies on the God Image in the Sample of Türkiye” başlıklı makalesi ise Türkiye örnekleminde Tanrı algısı üzerine yapılmış ampirik araştırmaların sistematik bir incelemesini sunmaktadır. Mustafa Asım Akkuş, “Tasavvuf Müsikîsi Dernekleri Federasyonu’nun Türk Din Müsikîsi Uygulamaları” başlıklı makalesinde Cevherliğin zikir ve müsikî ilişkisi uyumlu mudur? Cevherliğin Türk din müsikîsi’ndeki yeri nedir? sorularına cevap aramaktadır. Esra Eraydın, Gamze Özbayrak ve Ömer Miraç Yaman’ın ortak yazar olarak katkı sundukları makalenin başlığı “Türkiye’de Dini Yönelimli Geleneksel Şifacıların Çalışma Deneyimleri, Ruh Sağlığı Alanına ve Uzmanlarına Yönelik Görüşleri” şeklindedir. Yazarlar, bu çalışmalarında, cin çarpması, nazar değmesi ve okuma konularında uzmanlaşmış şifacıların, ruh sağlığı uzmanlarına yönelik bakış açılarını ve ruh sağlığı uzmanlarıyla iş birliği yapıp yapmadıklarını incelemektedir. Sayfulla Bazarkulov ise “Kırgızistan Ortaokullarında Din Dersi” başlıklı makalesinde Kırgızistan ortaokullardaki din dersi ile ilgili son gelişmeleri tarihi sürecine değinerek çeşitli yönleri ile incelemektedir. “Türkiye’de Din Sosyolojisi Geleneği ve Kurumsallaşma Sürecine Genel Bir Bakış: Cumhuriyet Dönemi Örneği” başlıklı makalesinde Yusuf Yaralıoğlu, sembol temsilcilerin ürettiği kavramsal çerçeveler ve katkılarını açıklayarak din sosyolojisi disiplininin kurumsallaşma sürecini ele almaya çalışırken; Uğur Kaya ve Fatma Kaya “Türkiye’de Din Sosyolojisi Alanında Yazılmış Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Araştırma” başlıklı yüksek lisans tezinden üretme makalelerinde Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında yazılan ve YÖK Ulusal Tez Merkezinde bulunan Din Sosyolojisi alanındaki yüksek lisans ve doktora tezlerini konusuna, ele aldıkları ana kavrama, türüne, danışman unvanına, yazıldığı yıla ve üniversiteye göre incelemektedirler.

65. Sayımızda yer alan üç kitap tanıtımından ilki Merve Çetinkaya tarafından İngilizce kaleme alınmıştır. Çetinkaya, Steve Bruce’a ait “Secular Beats Spiritual: The Westernization of the Easternization of the West” adlı kitabı

tanıtmaktadır. Mehmet Mustafa Erkal, Şevket Özcan'ın “Kutsalın Eşiğinde Din Fenomenolojisi” adlı kitabını tanıtmaktadır. Son kitap tanıtımımızda ise Ayşe Betül Balıkçı, Fatih Menderes Bilgili ve Ömer Yavuz tarafından kaleme alınan “Sistem Bağlamında Din Eğitimi” kitabını tanıtmaktadırlar.

Bu vesileyle 65. Sayımız için dergimize katkı sunan yazarlarımıza, hakemlerimize, editörler kuruluna ve yayın sürecine destek veren akademisyenlerimize teşekkür ederiz. 65. Sayımızdan istifade etmenizi diler; yazı, eleştiri ve atıflarla desteklerinizi bekleriz...

***Dini Araştırmalar Dergisi* Editörü**

Prof. Dr. Cemal TOSUN

İÇİNDEKİLER

419 • Halide ASLAN

MEASURES TAKEN IN SCHOOLS DUE TO EPIDEMICS IN THE LATE OTTOMAN
AND EARLY REPUBLIC PERIOD

*Osmanlı Sonu Cumhuriyet Başı Dönemde Salgınlar Dolayısıyla
Mekteplerde Alınan Tedbirler*

459 • Selman YILMAZ - Fiğen BALAMİR

DİN DEĞİŞTİRME FENOMENİ: ANKARA'DA BİR PROTESTAN KİLİSESİ
BAĞLAMINDA HRİSTİYANLIĞA GEÇİŞİN SOSYOLOJİK İZDÜŞÜMLERİ

*The Phenomena of Conversion: A Sociological Research On Conversion to
the Christianity in Türkiye*

491 • Özlem GÜLER AYDIN

A SYSTEMATIC REVIEW OF THE STUDIES ON THE GOD IMAGE IN
THE SAMPLE OF TÜRKİYE

Türkiye Örneğinde Tanrı Algısına İlişkin Çalışmaların Sistematik Bir İncelemesi

539 • Mustafa Asım AKKUŞ

TASAVVUF MÜSİKİSİ DERNEKLERİ FEDERASYONU'NUN TÜRK DİN MÜSİKİSİ
UYGULAMALARI

Turkish Religious Music Practices of the Sufi Music Associations Federation

571 • Esra ERAYDİN - Gamze ÖZBAYRAK - Ömer Miraç YAMAN

TÜRKİYE'DE DİNİ YÖNELİMLİ GELENEKSEL ŞİFACILARIN ÇALIŞMA
DENEYİMLERİ, RUH SAĞLIĞI ALANINA VE UZMANLARINA YÖNELİK
GÖRÜŞLERİ

*Working Experiences of Religious Oriented Traditional Healers in Türkiye and
Their Assessments on the Mental Health Field and Professionals*

605 • Sayfulla BAZARKULOV

KIRGIZİSTAN ORTAOKULLARINDA DİN DERSİ

Religious Education in Kyrgyzstan Secondary Schools

629 • Yusuf YARALIOĞLU

TÜRKİYE'DE DİN SOSYOLOJİSİ GELENEĞİ VE KURUMSALLAŞMA SÜRECİNE
GENEL BİR BAKIŞ: CUMHURİYET DÖNEMİ ÖRNEĞİ

*An Overview of the Tradition and Institutionalization Process of the Sociology of Religion in
Türkiye: The Case of the Republican Era*

657 • Uğur KAYA - Fatma KAYA

**TÜRKİYE'DE DİN SOSYOLOJİSİ ALANINDA YAZILMIŞ LİSANSÜSTÜ
TEZLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA**

A Research on Master's and PhD's Theses in the Field of Sociology of Religion in Türkiye

691 • Merve ÇETİNKAYA

KİTAP TANITIMI

Secular Beats Spiritual: The Westernization of the Easternization of the West

695 • Mehmet Mustafa ERKAL

KİTAP TANITIMI

Kutsalın Eşiğinde Din Fenomenolojisi

699 • Ayşe Betül BALIKÇI

KİTAP TANITIMI

Sistem Bağlamında Din Eğitimi